

Manifest pels drets lingüístics al País Valencià

Estem assistint amb indignació a l'augment i la multiplicació de casos de discriminació lingüística al llarg del País Valencià. De fet, des de les diferents entitats sotasignades hem denunciat la vulneració de drets lingüístics com la de Carles Mateu, a Almenara; Lluís Xavier Flores, al Campello; Rubén Durà, al Puig; Laura G., al Festival Arenal Sound; Paco Muñoz, a Elx, i molts altres. Aquests casos constitueixen no només una manca de consideració i de respecte sinó sobretot una greu vulneració de la legalitat vigent cap a la llengua pròpia i oficial del poble valencià.

Per avançar en la solució les entitats sotasignades proposem:

1. Que l'Estat assumisca d'una vegada per totes la pluralitat lingüística i cultural existent com un fet enriquidor i no com una anomalia que cal fer desaparèixer. Ha d'adoptar les mesures oportunes perquè aquesta pluralitat siga vista com un valor a respectar i conservar per tots els ciutadans de l'Estat. L'escola i els mitjans de comunicació són instruments essencials en la difusió d'aquest valor.
2. L'Estat ha de posar punt i final a les actuacions de membres del cossos i forces de seguretat que es caracteritzen per un supremacisme lingüístic del castellà respecte del valencià. Així, ha d'aplicar la legislació vigent pel que fa al règim disciplinari d'aquests cossos, el qual considera com una falta molt greu qualsevol discriminació o assetjament per raó de la llengua. No poden quedar impunes comportaments que coarten la llibertat d'expressió dels ciutadans valencianoparlants.
3. La Generalitat Valenciana ha de fer valdre el seu paper de garant dels drets lingüístics dels valencianoparlants davant l'Estat tant en l'àmbit públic com en el privat perquè no torne a produir-se cap vexació més per motius lingüístics.
4. Denunciem la desaparició dels cursos d'alfabetització en valencià especialment per al funcionariat dels cossos i forces de seguretat destinats al País Valencià.
5. Animem la ciutadania a denunciar públicament cada cas de discriminació lingüística que es produísca, perquè sols així es podrà obrir un camí cap a una major pressió social i sensibilització de l'opinió pública a fi que la Generalitat Valenciana garantisca l'oficialitat plena i efectiva del valencià a l'administració i el carrer.

Per tot això, les entitats sotasignades, defensores de la convivència entre pobles i dels drets humans, denunciem aquesta situació davant l'opinió pública valenciana i els organismes internacionals i ens comprometem a vetlar pels drets lingüístics de la ciutadana valenciana proclamant el dia 4 de desembre com a dia dels drets lingüístics al País Valencià.

ACPV, ACV Tirant, Escola Valenciana, Castelló per la Llengua, Ca Revolta, Confederació Gonçal Anaya i Societat Coral El Micalet; els sindicats A Contracorrent, BEA, CCOOPV, Intersindical Valenciana, SEPC i UGTPV; i els partits polítics PSPV-PSOE, EUPV, Compromís, ERPV, Els Verds del País Valencià i PSAN

PROTOCOL: QUÈ CAL FER DAVANT D'UNA AGRESSIÓ LINGÜÍSTICA

Els nostres drets lingüístics

Cal deixar ben clar un fet inqüestionable: tenim tot el dret a viure en valencià al nostre país. La nostra llengua no sols hi és *oficial* sinó que és reconeguda com la *pròpia*.

Que una llengua siga oficial vol dir que és llengua de les administracions i les institucions i que aquestes la tenen com a vehicle normal de comunicació interna, entre elles o d'elles amb els ciutadans.

L'oficialitat del català comporta, doncs, que, com a ciutadans, podem exigir a qualsevol administració que ens atenga en aquesta llengua, tant si ho fem oralment com per escrit.

Com a ciutadans individuals, l'oficialitat implica que podem usar-la davant qualsevol altra persona o entitat i en qualsevol situació sense que se'ns puga denegar la comunicació per raó de la llengua que usem ni se'ns en puga demanar cap traducció. Tot això dins el territori del País Valencià.

Finalment, cal dir que no existeix cap deure constitucional d'*usar* el castellà. De vegades, algú ha invocat la Constitució espanyola amb l'argument –radicalment fals– que aquesta imposa el deure d'*usar* el castellà. Allò que la Constitució imposa és el *deure de conèixer* –no pas *d'usar*– el castellà. Per tant, en cap cas, ningú no ens pot obligar a parlar en castellà.

Ambit privat

Quan entrem a una botiga o comerç per comprar qualsevol cosa, quan posem combustible al nostre vehicle, quan fem una transferència al banc, quan anem a un concert o al teatre, estem actuant com a clients d'aquella empresa i, per tant, tenim uns drets i mereixem un respecte.

Al País Valencià les empreses privades no tenen obligacions legals específiques respecte l'ús del català. Amb tot, podem fer moltes coses per viure en la nostra llengua si utilitzem la força que, individualment i conjunta, tenim com a clients i sobretot si actuem d'una manera ferma i determinada amb aquest objectiu.

Com hem d'actuar?

En principi, adreça't en valencià a la persona que t'atenga.

Si no el parla, no passa res. Si t'ha contestat, vol dir que t'entén i tu pots seguir en valencià.

Si et diu que no parla valencià, no vol dir que no l'entenga ni que tu no l'hages de parlar.

Si et diu que no t'entén, pots repetir la frase en català més a poc a poc i en un to més clar.

Si encara continua dient que no t'entén, pots demanar que t'atenga una altra persona més capacitada.

Evita absolutament entrar en discussions per motius lingüístics o donar cap explicació de per què parles en valencià. Tu parles com parles perquè vols –i més encara al teu país i en la llengua oficial i pròpia.

Si no t'atenen a la teua satisfacció, valora la possibilitat d'anar-te'n a un altre comerç i fes-ho saber, si pot ser, a la direcció de l'establiment en què et trobes.

Si t'has sentit maltractat, pots demanar els fulls de reclamacions i fer-hi constar que no t'han tractat amb respecte i educació. Fonamentalment no t'han atès bé com a client i això és el que ha de constar com a motiu principal de la queixa, sobretot si no s'han comportat amb respecte.

A l'establiment també li has de deixar clar que perden un client per culpa de la seua incompetència lingüística i que ho faràs saber als teus coneguts.

I en el cas greu que hi haja hagut violència, bé verbal, bé física, sempre es pot denunciar davant la policia o el jutjat de guàrdia. Abans, però, si vols, pots demanar ajuda a qualsevol de les entitats que promouen aquest protocol.

Àmbit públic

Quan ens relacionem amb les administracions públiques, tenim uns drets com a ciutadans i com a contribuents. Les administracions hi són per a atendre les nostres necessitats i les mantenim amb els nostres impostos. Entre aquests drets, hi ha el de ser atès en la nostra llengua, com a oficial i pròpia del País Valencià.

I de la mateixa manera que l'oficialitat d'una llengua implica el dret actiu individual de relacionar-s'hi amb els poders públics, comporta també el dret passiu de rebre en aquesta llengua les comunicacions i les actuacions que emanen de l'administració.

Si en la nostra relació amb l'administració algun funcionari ens demana la traducció d'algun document o intervenció oral en valencià, podem exigir que ens atenga un altre que ens garantisca el nostre dret d'usar la llengua pròpia i oficial del nostre país.

Quines són les administracions públiques amb què ens relacionem habitualment?

a) La Generalitat Valenciana. Comprèn, a banda de les conselleries, els centres d'ensenyament públic (escoles, instituts, etc.), els centres de salut i hospitals que en depenen, etc.

b) L'administració local: ajuntaments (inclou la policia local), diputacions, consells comarcals i mancomunitats.

c) Administració de l'Estat: l'Agència Tributària, delegacions ministerials, el Cadastre, la Seguretat Social i tots els cossos policials, incloent-hi la policia nacional i la guàrdia civil.

d) Administració de justícia: jutjats i tribunals.

En totes elles, podem adreçar-nos-hi en la nostra llengua i tenim el dret irrefusable de ser atesos també en aquesta.

Com hem d'actuar?

En general, adreça't sempre en valencià a qui t'atenga i demana ser atès en valencià.

Totes les administracions públiques radicades al País Valencià, incloent-hi les de l'Estat i de justícia, tenen l'obligació d'atendre't en valencià.

Si algú no t'atén en català pots optar per demanar per alguna persona que estiga capacitada per a expressar-se en la llengua pròpia o bé podeu mantenir una conversa bilingüe.

Ningú no té dret a demanar-te que parles en castellà. Si això ocorre, informa l'interlocutor que, segons la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (article 3), l'ús del valencià té plens efectes jurídics i no se't pot demanar cap traducció ni pot derivar-se'n cap discriminació ni endarreriment; i que, a més, legalment això és una falta molt greu per a un funcionari.

A qualsevol funcionari o funcionària, pots demanar-li el nom i el número d'empleat públic i pots sol·licitar parlar amb el seu superior jeràrquic. A aquest, exposa-li que no t'ha atès amb correcció, que ha vulnerat els teus drets com a ciutadà i que discriminar-te per raons de l'ús de la llengua pròpia i oficial és una falta molt greu.

Si no atén les teues peticions, redacta un escrit adreçat a l'administració corresponent exposant-hi els fets i insta, si cal, l'obertura d'un expedient.

També pots fer la queixa a la Sindicatura de Greuges: www.elsindic.com

I en el cas greu que hi haja hagut violència, bé verbal, bé física, sempre es pot denunciar davant la policia o el jutjat de guàrdia. Abans, però, si vols, pots demanar ajuda a qualsevol de les entitats que promouen aquest protocol.

En el cas que la vulneració dels drets lingüístics la faça un funcionari de l'anomenada policia nacional, guàrdia civil o policia local, convé que li demanes el número de placa. En aquest cas, es pot denunciar davant el jutjat de guàrdia. Abans, però, si vols, pots demanar ajuda a qualsevol de les entitats que han promogut aquest protocol.

Contactes per a fer denúncies: ACPV, Escola Valenciana, CCOOPV, UGTPV, Intersindical Valenciana.

Escola Valenciana – Oficina de Drets Lingüístics

- C/e: drets@fev.org
- Telèfon: 96 347 27 83
- Adreça: C/ José Grollo, 91- Baix. València
- Espai web: www.escolavalenciana.org/drets

Acció Cultural del País Valencià (ACPV)

- C/e: info@acpv.cat
- Telèfon: 96 315 77 99
- Adreça: Edifici Octubre. C/ Sant Ferran, 12. València

Intersindical Valenciana

- C/e: intersindicalvalenciana@intersindical.org
- Telèfon: 96 391 91 47
- Adreça: C/Juan de Mena, 18-Baix. València

CCOOPV - Oficina Drets Lingüístics

Secretaria Confederal de Política Lingüística, Institucional, Comunicació i Cultura
Confederació Sindical de CCOO PV

- C/e: basensi@pv.ccoo.es
- Telèfon: 659835706
- Adreça: Plaça de Nàpols i Sicília, 5 (3ª planta) - València

UGTPV

- C/e: fete.spublica@pv.ugt.org
- Telèfon: 96 388 40 72
- Adreça: C/ Arquitecte Mora, 7 - València